

Pohjannoidanlukko

Nordlåsbräken

Botrychium boreale

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Pohjannoidanlukko on 10–30 cm korkea sanikkainen. Sen lehdet ovat jakautuneet puolivälin yläpuolelta lapamaiseen osaan ja itiöpesäkkeistöön. Puikean kolmiomainen, tummanvihreä lehtilapa on ruoditon tai hyvin lyhytruotinen. Pohjannoidanlukko muistuttaa suikeanoidanlukkoa (*B. lanceolatum*), mutta pohjannoidanlukon lehdykät ovat kolmiomaisen–vinoneliömäisen puikeat ja pienenevät lavan kärkeä kohti. Itiöpesäkkeistö on melko lyhytperäinen. Itiöpesäkkeet kehittyvät heinä-elokuussa.

Elinympäristö ja levinneisyys

Pohjannoidanlukko on kalkinsuosija, joka kasvaa kedoilla ja laitumilla, sekä tuoreilla niityillä jokien ja purojen varsilla. Sitä esiintyy harvinaisena Pohjois-Suomessa ja rannikolla.

Nykytila ja uhkatekijät

Pohjannoidanlukko on taantunut laidunnuksen loppumisesta johtuvan elinympäristöjen umpeenkasvun sekä metsien uudistamis- ja hoitotoimien takia. Näiden edelleen olemassa olevien uhkien lisäksi sitä uhkaavat rakentaminen ja kasvupaikkojen rehevöityminen. Pohjannoidanlukon tunnetuista nykyesiintymistä on Manner-Suomessa suojeltu noin kolmannes.

Hoitosuositukset

Pohjannoidanlukon kasvupaikka voidaan pitää avoimena pensaikkoa raivaamalla ja niittämällä tai laiduntamalla.

Lähteet

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.

Kuva: Leena Eerola